

Karen Klim

Lyriske kontraster

Nye vaser

I sin glasskunst har Karen Klim utviklet en egen meditativ dimensjon. Klims serier med stilleben i glass er nettopp objekter innen et slikt konsept. Her inngår alle visuelle elementer – form, farge, lys, størrelse, rom, materialitet – i slike stillebenskomposisjoner i tradisjonen fra Giorgio Morandi. Det meditative har Klim tatt med seg videre i utviklingen av sine glassvaser, som har flere dimensjoner i tillegg. Objektene på denne utstillingen inngår i hennes glass-estetiske refleksjonsrom.

Historie

Et eventyr i glass startet da Karen Klim og Ulla-Mari Brantenberg åpnet sitt verksted på Frysja i 1978. De var kvinner, og de var kunstnere som gikk foran i dette nyåpnede felt. Både fra kunstscenen og fra det tradisjonelle kunsthåndverkets side arbeidet de i det utvidete felt. De var med å gjøre håndverk til åndsverk, noe som ga norsk glass en helt ny dimensjon.

Tekniske aspekter

Klims arbeide med relativt store størrelser, begynte i 2012 da hun stilte ut vaseformer i Kunstnerforbundet. Utgangspunktet for disse objektene i glass, er en vaseform basert på en sylinder, en kjernesøyle. De nyeste vasene er resultat av samarbeidet med en glassliper – ikke i Murano, men i Småland. Etter at den varme delen av prosessen er avsluttet, der vasene formes før de stivner, har det ofte skjedd en etterbehandling. Klim har sandblåst og gravert overflatene, men denne gangen har hun viderebehandlet glasset ved sliping. Samarbeidet med kunstsliperen Simon Holm i denne kalde fasen av prosessen, har tilført objektene en ny dimensjon.

Delene av vasenes overflater er blitt slipt i tilnærmet geometriske former. Noen vaser har fasettslippte partier eller konkave runde/ovale former som så er polert slik at de fremstår blanke. Enkelte av vasene har lange, ubrutte linjer og profiler på utsidene av selve kjerneformen dvs. riller med slipte hakk. I nedre del av enkelte vaser kan en se slipte streker eller linjer som følger formene. En fot har mange hull der også bruddflatene innerst inngår i uttrykket. Denne etterbehandlingen, den slipte ornamentikken, er en del av Klims glassorganiske måte å arbeide på.

Klims organiske glassestetikk

Å blåse glass er en fysisk og psykisk krevende prosess. Derfor er også kroppslige elementer og tilnæringsstrategier en sentral del av det estetiske uttrykket. Det er kanskje ikke tilfeldig at det er vaser – med fot, kropp og hals – Klim har konsentrert seg om. Normalt jobbes det med utgangspunkt i en skisse som ofte utvikles og forandres underveis i prosessen. I de største objektene er det behov for assistanse, i denne sammenheng har Klim arbeidet med en glassblåser fra Småland. Erfaring går hånd i hånd med utprøving i denne spontane og spennende varme delen av formgivningsprosessen. Det kroppslige og det organiske ved vasene henger nøye sammen.

Kontraster

Det estetiske uttrykket i disse frie vaseobjektene er basert på kontraster – selve prosessen består av en varm og deretter en kald del. I den varme delen vil hun gjerne gi foten stor tyngde og det øvre partiet en lettere ofte mer transparent karakter. Fargene er som regel tettere nederst i forhold til de øvre partiene. I enkelte vaser er det selve tyngden i glasset hun har villet utnytte – som i den turkise og gråblå vasen kalt Fra kanten av isen og i Hvileende stein. Motsetningene formes også rundt par som transparent – opakt, lette og tunge deler, organisk – abstrakt, mykt – hardt, farget – klart, svungne versus rette linjer, blanke mot ornamenterte partier. Fargene er et kapittel for seg og de vil gi assosiasjoner til kalde så vel som varme årstider.

Vi kommer i et estetisk festmodus i møtet med Karen Klims glassobjekter. Kjernen i den- ne følelsen er bygget rundt hennes forhold til variasjon og den direkte måten fargene og lyset er utnyttet på. Glatte, blanke flater med gjenskin og reflekser mot matte partier. Sentralt i uttrykket er det organiske mot det strengt tilformede, i de myke former mot de harde, som er resultat av sliping i den kalde delen av prosessen. Det tunge samspiller med det lette. I matte partier er lyset stoppet opp og spredd svalt rundt formene som i vasen Rimfrost, en hyllest til den kalde årstidens kjelige farger og tørr-klare estetikk.

Naturreferanser

Klims frie vaseformer røper inspirasjon fra og referanser til nordisk natur. Noe som ofte er fremme i omtalen av hennes arbeider. Inspirasjonen for vasene kan være organiske elementer som trestammer, is eller form og farge til en trane. Naturreferansene ligger også i titlene på enkelte av vasene som Rav, Fortelling fra isen, Frosset fjell, Brevannets øye osv.

Glassblåsing er et fysisk manuelt anliggende, men også en idé hvor følelser smeltes sammen og blir slipt til. Noe kroppslig har funnet gjenklang i vasenes form og organisering. Karen Klims samling vaser har en frodig, egenartet karakter som trollbinder oss med sine variasjoner og i sin uttrykksintensitet. På denne utstillingen er søyleformen utgangspunktet og inngår i hennes frie dikting der glassets egenskaper og materialitet, form, farge, lys og detaljrikdom er så innsiktsfullt utnyttet. Klims meditasjoner i glass og hennes finstemte estetikk er med å gjøre utstillingen til glasskunst på høyeste nivå.

Holger Koefoed
Kunsthistoriker